Onderwerp: zorgen vanuit de Fietsersbond Zwolle over mobiliteit in de visie “Singel van Zwolle”

Geachte leden van de gemeenteraad,

Namens de Fietsersbond Zwolle willen wij onze waardering uitspreken voor de aandacht die in de visie “Singel van Zwolle” wordt besteed aan duurzame mobiliteit, vergroening van de openbare ruimte en een aantrekkelijk verblijfsklimaat. Wij herkennen de ambitie om fietsers en voetgangers centraal te zetten in het mobiliteitsbeleid.

Tegelijkertijd willen wij onze zorgen delen over hoe het fietsgebruik functioneel wordt meegenomen in deze visie. De fiets is voor veel Zwollenaren hét vervoersmiddel—zeker niet alleen recreatief, maar juist als praktische, snelle en duurzame manier om van A naar B te komen. Onze leden en andere fietsers ervaren dagelijks dat de singels deel uitmaken van het **hoofdfietsnetwerk**, én dat deze functie naar verwachting nog belangrijker wordt door de groei van het aantal inwoners én fietsers.

Onze belangrijkste zorgen

1. **De belangen van doorgaande fietsers worden onvoldoende meegenomen.**
   De singels zijn voor veel fietsers geen verblijfsgebied, maar een essentieel onderdeel van de doorgaande reis. Ontwerpkeuzes die de route behandelen als verblijfsruimte doen afbreuk aan comfort, veiligheid en doorstroming. Dit terwijl de Visie onderschrijft dat de Singel ook in de toekomst een belangrijk onderdeel blijft van het hoofdfietsnetwerk (inclusief doorfietsroutes).
2. **Er ontbreken concrete kwaliteitseisen voor hoofdfietsroutes.**
   De plannen voor de singels komen niet overeen met de nota bene door de gemeente zelf opgestelde en op https://www.zwolle.nl/ontwerprichtlijnen-fiets gepubliceerde ontwerpeisen voor fietsvoorzieningen. Het ontbreekt aan duidelijke normen voor doorstroming, breedte, menging met verkeer en toekomstige capaciteit.
3. **De voorgestelde inrichting lijkt onvoldoende toekomstbestendig.**
   De capaciteit van de voorgestelde inrichting van met name de Burgemeester van Roijensingel en de Assendorperstraat zou in de huidige situatie al krap zijn. Gezien de verwachte groei van Zwolle en het fietsverkeer achten wij de gekozen wegtypen en profielen onvoldoende robuust voor een hoofdfietsroute.

Reactie op elementen uit het Mobiliteitsonderzoek – Singel van Zwolle (SWECO & gemeente Zwolle)

Quote 1:
“De herinrichting van de Kop van Assendorp is in oktober 2024 afgerond. Bij de herinrichting is meer ruimte gemaakt voor groen en voor de voetgangers. De fietser maakt van dezelfde rijbaan gebruik als auto en bus. Het nieuwe wegprofiel wordt als voorbeeld gezien voor grote delen van de Singel. Daarmee wordt de auto minder dominant en ontstaat er ruimte voor een plezieriger verblijfsklimaat voor de voetganger en fietser."

Reactie Fietsersbond:
Voor veel fietsers is de Kop van Assendorp onderdeel van hun doorgaande fietsroute. Het primaire doel van deze locatie is daarom functioneel verplaatsen, niet recreatief verblijven. Wij herkennen in de visie een terugkerende misvatting: de fiets wordt gezien als verblijfsmiddel in plaats van vervoersmiddel. Een verblijfsgebied kent heel andere ontwerpprincipes dan een doorfietsroute. Wij begrijpen de stedenbouwkundige keuzes, maar vinden dat functionaliteit en praktisch gebruik onvoldoende gewicht krijgen.

Quote 2:
"De voetganger en fietser krijgen prioriteit in het mobiliteitsbeleid van Zwolle. Voor de fiets zijn hoofdfietsroutes aangegeven in de Mobiliteitsvisie, maar deze zijn nog niet vertaald in concrete kwaliteitseisen. In het Ontwikkelprogramma wordt ingezet op meer ruimte voor fietser en voetganger. In de Kop van Assendorp is dat vervolgens vertaald in een wegprofiel waarbij fietser, auto en bus van dezelfde rijbaan gebruik maken. Vanuit het perspectief van verkeersveiligheid legt dit een beperking op aan de hoeveelheid autoverkeer dat verantwoord van de rijbaan gebruik kan maken. Het zoeken binnen dit mobiliteitsonderzoek is naar de juiste balans in de veiligheid en comfort voor de fietser, de bereikbaarheid voor alle modaliteiten van de binnenstad en het winnen van ruimte voor onder andere groen en water."

Reactie Fietsersbond:
Dit onderstreept precies onze zorg. Hoofdfietsroutes zonder gedefinieerde ontwerpcriteria maken het risico op een mooie ambitie, maar een teleurstellende realiteit. Juist voor de veiligheid en het comfort van fietsers is een duidelijke uitwerking noodzakelijk. De bestaande richtlijnen voor fietsroutes op de website van de Gemeente Zwolle komen niet overeen met wat er in de visie benoemd wordt.

Quote 3:
"Voor de doorgaande fietser moeten de fietsroutes een goed alternatief voor de route door de binnenstad te zijn. Dit vertaalt zich in de volgende kwaliteitseisen:

- Veilige fietsroutes.
- Goede doorstroming (geen verkeerslichten, voorrang voor de fiets)
- Doorgaande fietsroutes naar binnenstad inrichten met fietsvoorzieningen
- Bij inrichting rekening houden met verschillende fietstypen, zoals: bakfietsen, bromfiets, cargobikes, etc."

Reactie Fietsersbond:
Deze principes onderschrijven wij volledig, maar wij zien deze eisen onvoldoende terug in de visie en ontwerpvoorstellen.

Quote 4:
“In de Mobiliteitsvisie en in de Omgevingsvisie is geen concrete duiding aangegeven voor de kwaliteitseisen van de hoofdfietsroutes. De gewenste inrichting is naast de hoeveelheid fietsers, afhankelijk van de hoeveelheid autoverkeer, vrachtverkeer en bussen die op de betreffende weg aanwezig zijn. Qua richtlijnen voor de verdere inrichting van de fietsroutes wordt gekeken naar CROW-richtlijnen.”

Reactie Fietsersbond:
Het rapport benoemt groei in bevolking en fietsvolumes, maar kiest desondanks voor een inrichtingstype ETW30. Dat past misschien als woonomgeving voor auto’s, maar niet als hoofdfietsroute.
Daarnaast ligt het maximaal toelaatbare fietsvolume voor deze wegtypen nu al op de bovengrens – zelfs zonder groei. In het rapport staat beschreven dat de huidige auto-intensiteit te hoog is voor deze inrichting. Wij vinden het een groot risico om desondanks voor dit profiel te kiezen zonder stevige aanvullende maatregelen om autoverkeer te beperken. Zie ook bijlage 2 Intensiteit fietsnetwerk huidige situatie in het Mobiliteitsonderzoek.

Wat wij aan de gemeenteraad vragen
Wij vragen u:

- De functie van de singels als doorgaande fietsroute serieus te erkennen
- Concrete kwaliteitseisen voor hoofdfietsroutes langs de Singel van Zwolle vast te leggen en te hanteren
- Ontwerpkeuzes te toetsen op **veiligheid, doorstroming en toekomstbestendigheid**
- Te zorgen dat ruimtelijke inrichting en beleidsambities niet met elkaar botsen

Wij denken graag constructief mee en zijn bereid onze inzichten, praktijkervaring en ledenfeedback te delen.

Met dank voor uw aandacht,

Met vriendelijke groet,

Eline Alferink
Fietsersbond Zwolle